

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

2012/2063(INI)

5.9.2012

ARVAMUS

Esitaja: naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Saaja: arengukomisjon

Euroopa Liidu 2011. aasta aruanne arengupoliitika sidususe kohta
(2012/2063(INI))

Arvamuse koostaja: Andrea Češková

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon palub vastutaval arengukomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. märgib, et arenguriikides on emade suremus liiga kõrge; märgib murega, et Aafrika naistel on 175 korda suurem tõenäosus sünnitusel surra kui maailma arenenud piirkondades elavatel naistel¹; rõhutab, et emade suremuse määra vähendamiseks on vaja tagada erakorraline sünnitusabi, mis oleks juurdepääsetav, taskukohane, piisav ja kvaliteetne; tõstab esile, et arengumaad vajavad sünnituste vastuvõtmiseks rohkem kvalifitseeritud tervishoiutöötajaid; rõhutab, et naistel ja eelkõige tüdrukutel on vaja olla teadlik nende seksuaal- ja reproduktiivtervise alastest õigustest ja kättesaadavatest tervishoiuteenustest, rasedustuvastaste vahendite kasutamisest ning HIV/AIDSi ohust;
2. tunneb heameelt Euroopa Komisjoni aktiivse töö üle, mida tehakse nii poliitika tasandil kui ka eri rahastamisvahendite ja eelarveliste toetusmehhanismide kaudu, mille eesmärk on suurendada kohustusi naiste mõjuvõimu edendamiseks, eelkõige püüdes integreerida naiste prioriteete ja vajadusi kõigis peamistes poliitikavaldkondade arengusidususe valdkondades;
3. rõhutab vajadust koguda usaldusväärseid statistilisi andmeid emasuremuse kohta ja salvestada selle põhjuseid vastavalt Maailma Tervishoiuorganisatsiooni rahvusvahelise haiguste klassifikatsiooni emasuremuse kodeeringule, mis võimaldab riike suunata ning aidata neil paremini määrata ja prognoosida emasurmade põhjusi;
4. kinnitab oma deklaratsiooni A (2010) 21584 AKV-ELi parlamentaarsel assambleel;
5. märgib, et kliimamuutus mõjutab naisi ebaproportsionaalselt tugevalt – seda nii tervisekaitse seisukohalt, kuna loodusõnnetustes saab surma rohkem naisi, kui ka majandusliku, rändega seotud ja sotsiaalse surve ning diskrimineerimise ja soopõhiste sotsiaalsete rollide tõttu, mis ikka veel iseloomustavad meie ühiskonda; seega tuleb poliitikavaldkondade arengusidususe edu üheks peamiseks kriteeriumiks seada valdkondadevahelise soolise võrdõiguslikkuse küsimuste süvalaiendamine ning sellega tagada, et soolise võrdõiguslikkuse küsimus ei jääks erinevate poliitikavaldkondade väljatöötamisel ja rakendamisel tähelepanuta, samuti hoida ära olukord, kus need poliitikavaldkonnad võiksid avaldada meeste ja naiste vahelisele võrdsusele negatiivset mõju;
6. nõuab, et poliitikavaldkondade arengusidususe vallas tuleks soodustada kaasavat lähenemisviisi, mis edendab kohalike inimeste ja ennekõike naiste tugevamat mõjuvõimu ja enesemääramist;
7. kinnitab veel kord, kui tähtis on võtta arvesse naiste olukorda, kuna naised ei ole mitte ainult haavatav osa elanikkonnast, vaid nad on ka arengupoliitika aktiivsed vahendajad;

¹ „Emade suremuse suundumused 1990–2010: WHO, UNICEFi, ÜRO Rahvastikufondi ja Maailmapanga hinnangud”,

<http://www.who.int/reproductivehealth/publications/monitoring/9789241503631/en/index.html>

märgib seoses sellega, et naised vastutavad 80% maaharimise eest Aafrikas, kuigi on veel harv juhus, kui neil on võimalus olla enda haritava maa omanik; soovitab seetõttu, et lisaks põllumajanduse- ja kalanduspoliitika integreerimisele poliitikavaldkondade arengusidususega mõju tõttu, mida nad avaldavad arengule, tuleks neid hinnata ka erineva mõju seisukohast naistele ja meestele;

8. rõhutab, kui oluline on võtta arvesse kõige ebasoodsamas olukorras olevaid ja haavatavamaid ühiskonnarühmi, eelkõige naisi ja tüdrukuid, ning pöörata neile erilist tähelepanu, et vältida edasist ebavõrdsuse kasvu; kogemused on näidanud, et n-ö neutraalsed meetmed kindlustavad olemasolevaid jõustruktuure, ning et on oluline tegutseda positiivselt, informeeritult ja süstemaatiliselt meetmete kaudu, mis parandavad naiste olukorda, tagamaks, et need meetmed toovad kasu kõige ebasoodsamas olukorras olevatele isikutele;
9. rõhutab, et meeste ja naiste vahelise võrdõiguslikkuse poliitika edendamine ei tohiks olla vaid arengupoliitika valdkondade eraldi eelarverea teema, vaid seda tuleks pidada valdkondadevaheliseks küsimuseks, sest iga poliitika, mis mõjutab ühiskonda, mõjutab soorollide püsimise tõttu ühiskonnas mehi ja naisi erinevalt, ning poliitikavaldkondade arengusidusus pakub praktilisi vahendeid, mis võimaldavad ennetada negatiivsete välismõjude kahjulikku mõju naiste ja meeste vahelisele võrdusele;
10. rõhutab, kui tähtis on kaasata naised ja naiste õiguste ning naiste ja meeste võrdõiguslikkuse nimel tegutsevad kodanikuühiskonna organisatsioonid alates arengupoliitika kujundamise esimestest etappidest, eelkõige pakkudes soolise võrdõiguslikkuse teemalisi koolitusi Euroopa Liidu välisteenistuses ja kolmandates riikides tegutsevates ELi delegatsioonides; rõhutab, et selline koolitus peab tõstma üldist teadlikkust naiste ja meeste vahelise soolise võrdõiguslikkuse küsimuses ning andma soovitusi praktiliste ja riigipõhiste lähenemisviiside kohta, et mõjutada ühiskonnas levinud vaateid, mis takistavad võrdsuse teket, kasutades selleks erinevaid ELi käsutuses olevaid vahendeid, sealhulgas eriti poliitikavaldkondade arengusidusust;
11. rõhutab, et poliitikavaldkondade arengusidususse tuleb integreerida globaalne lähenemisviis, mis ulatuks kaugemale perekondlikust ja mikrosotsiaalsest tasandist ja võtaks arvesse sugudevahelisi suhteid; selline valdkondadevaheline lähenemisviis soolise võrdõiguslikkuse küsimustele tuleks lisada igasse arendusprojekti ja iga ühiskonna analüüsi; seda lähenemisviisi tuleks kohaldada mitte ainult kõigis sektorites, vaid ka kõigis poliitilistes, majandus-, sotsiaal-, keskkonna-, kultuuri- ja muudes valdkondades; selline lähenemisviis, mis süstemaatiliselt arvestab naiste olukorra ja rolliga ning sugudevaheliste suhetega ühiskonnas, on põhjalikum, inimlikum ja demokraatlikum kui lähenemine, milles naisi vaadeldakse kui eraldiseisvat rühma; see väldib naiste marginaliseerimist n-ö naiste projektidesse või sellistesse projektidesse, mis tekitavad naistele täiendavat töökoormust või kohustusi, ilma nende sõnaõigust suurendamata või kontrolli kõnealuste projektide loodud tuludele üle;
12. kinnitab, et kuigi arengupoliitika ja sellest tulenevalt poliitikavaldkondade arengusidususe edu ei saa mõõta ainult üldiste näitajatega, mis on juba näidanud oma piiratust, nagu suundumused SKPs elaniku kohta, võiksid muud näitajad, nagu naiste ja meeste võrdõiguslikkust käsitlevad näitajad, anda täielikuma ülevaate üldise mõju kohta

arengupoliitikale; sugude kaupa jaotatud andmeid tuleb seega koguda kohapeal, et hinnata ja parandada poliitikavaldkondade arengusidususe mõju;

13. rõhutab naiste rolli arengupoliitika võimendamisel osalemise kaudu kõnealuse poliitika väljatöötamises ja rakendamises, mis tagaks, et poliitilises ja majanduslikes läbirääkimistes võetakse arvesse naiste huvisid ja luuakse positiivne mõjuring, milles naised oleksid arengupoliitika liikumapanevaks jõuks, mis omakorda tekitaks naistele suurema mõjuvõimu andmiseks vajalikud struktuurid; rõhutab, kui tähtis on toetada kodanikuühiskonna organisatsioone ja rühmi, mis tegelevad soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu edendamisega;
14. märgib, et naistel on arengus oluline osa, sest oma emarolli ning laste ja teiste ülalpeetavate pereliikmete eest hoolitseja rolli tõttu võtavad nad endale vastutuse perekonna üldise heaolu eest; näiteks mängivad naised olulist rolli toitumise ja toiduga kindlustatuse vallas, eelkõige seoses elatuspõllumajandusega;
15. rõhutab, et naiste olukord on paljudel juhtudel halvenenud rohkem kui meestel, ja seda nii suhtelises kui ka absoluutses mõttes; ligemale 20 viimase aasta jooksul on suurenenud vaesus, mis puudutab peamiselt naisi;
16. rõhutab, et kuigi naiste olulist rolli arengupoliitikas ja arengukoostöös on väga laialdaselt tunnustatud, on konkreetselt naistega seotud statistika ja kvantitatiivsed andmed ikka veel ebapiisavad ega vasta aruandluse eesmärkidele naiste olukorra kohta arengumaades, eriti sellistes valdkondades nagu tervishoid, haridus, ennetamine ja põhivajaduste rahuldamine; seetõttu tuleb kanda hoolt selle eest, et poliitikavaldkondade arengusidususe kõikides eesmärkides, analüüsid, dokumentides ja hinnangutes jaotataks kvantitatiivsed andmed sugude kaupa ning lisataks soolised näitajad, mis lubab võtta arvesse naiste tõelisi elutingimusi;
17. tõdeb, et igal lapsel, sõltumata tema soost, on õigus elule, ellujäämisele ja arengule ning kinnitab veel kord, et kooskõlas ÜRO laste õiguste konventsiooniga on ka tütarlastel võrdne staatus; kutsub arengumaades tegutsevaid ELi delegatsioone üles tegema koostööd nende riikide valitsustega, et tagada tütarlaste õiguste tunnustamine ilma diskrimineerimiseta, sealhulgas nõuda kõikide laste kohest registreerimist pärast sündi, tagada tüdrukutele ja poistele võrdne õigus haridusele ja koolitusele, võidelda stereotüüpidega ning kaotada sünnieelse soovaliku, naissoost loodete abordi, naissoost imikute tapmise, varajase sunniviisilise abiellumise, naiste suguelundite moonutamise ning eelkõige lasteprostitutsiooni ja seksiturismi ebaetilised ning diskrimineerivad tavad; kinnitab veel kord Euroopa Parlamendi 5. juuli 2012. aasta resolutsiooni sunniviisilise abordi skandaali kohta Hiinas (2012/2712(RSP))¹;
18. rõhutab vajadust austada tütarlaste õigust avaldada arvamust ja esitada oma seisukoht küsimustes, mis mõjutavad nende tervist ja inimvääriskust, rõhutades, et lapse huvid tuleb seada esikohale; rõhutab vajadust, et kõik lapsed ja eelkõige tütarlapsed peavad saama kasvada perekondlikus keskkonnas, kus valitseb rahu, väärikus, sallivus, vabadus, mittediskrimineerimine, meeste ja naiste võrdõiguslikkus ja solidaarsus; nõuab, et peetaks rangelt kinni lapse õigusi käsitlevast Genfi deklaratsioonist ja Pekingi deklaratsioonist

¹ P7_TA(2012)0301

naiste kohta;

19. tuletab meelde, et arenguabi raames lapse õigustega tegelemisel peavad EL ja liikmesriigid arvestama vanemate, seaduslike hooldajate ja teiste lapse eest juriidiliselt vastutavate isikute õiguste ja kohustustega; kutsub pädevaid asutusi üles pöörama erilist tähelepanu vanemate ja laste vahelistele suhetele, seda näiteks just riiklikele vajadustele vastavaks kohandatud konkreetseid meetmeid sisaldavate programmide abil, mille eesmärk on pakkuda lapsevanematele või eestkostjatele nende vanemlike kohustuste täitmisel maksimaalset ja võimalikult optimaalselt abi, et vältida perekondade purunemist, lapse väärkohtlemist ja suure vaesuse tõttu laste sattumist sotsiaalhoolekandesüsteemi – või tagada, et sellist lahendust kasutataks tõesti viimase võimalusena;
20. kinnitab, et Kairo rahvusvahelise rahvastiku- ja arengukonverentsi konkreetsete otsuste rakendamisel sunni või sunniviisilisuse keelamise kohta seksuaal- ja reproduktiivtervise küsimustes ning seoses õiguslikult siduvate rahvusvahelise inimõigustealaste instrumentidega, ELi õigustiku ja Euroopa Liidu poliitilise pädevusega selles küsimuses, ei tohiks liidu abi anda ühelegi asutusele, organisatsioonile ega programmile, mis edendab, toetab või osaleb mis tahes tegevuse juhtimises, mis hõlmab selliseid inimõiguste rikkumisi nagu sundabort, naiste või meeste sundsteriliseerimine või loote soo määramine, mille tulemuseks on lapse soo sünnieelne valik või lapsetapmine, eriti kui selline tegevus viib oma eesmärke ellu psühholoogilise, sotsiaalse, majandusliku või õigusliku surve kaudu. Komisjonil tuleks igal aastal esitada aruanne kõnealust programmi hõlmava EL välisabi rakendamise kohta;
21. väljendab suurt muret laialt levinud soolise vägivalla, eelkõige seksuaalse vägivalla, naiste ekspluateerimise ja naistetapu pärast maailmas, ja eelkõige arengumaades; märgib, et naiste õiguste, sh nende seksuaal- ja reproduktiivsusega seonduvate õiguste austamine ja nende inimväärkuse kaitsmine on oluline, kuna see aitab ennetada ja võidelda soolise vägivalla vastu, pakkudes ohvritele kaitset ning asjakohast nõustamist ning karistades kuriteo toimepanijaid; kutsub komisjoni üles muutma võitlust sellise vägivalla toimepanijate karistamatuse vastu oma üheks arenguabipoliitika eesmärgiks;
22. juhib tähelepanu asjaolule, et naised diskrimineeritakse tihti, ei tunnustata nende rahupüüdlusi ning naistele saavad sõjategevuses osalevates riikides osaks äärmuslikud kannatused; väidab, et sedalaadi teod, sealhulgas tüdrukute vägistamine sõdurite poolt, sunniviisiline prostitutsioon, sunnitud rasestamine, seksiorjus, vägistamine ja seksuaalne ahistamine ning konsensuslik röövimine (võrgutamine) on kuriteod, mida ei tohi ignoreerida; kinnitab, et EL peab võtma neid kui olulisi probleeme ning nendega arvestama;
23. rõhutab, et erilist tähelepanu tuleb pöörata mõlemast soost isikutele soolise hariduse andmisele alates varajast koolieast, et järk-järgult muuta ühiskonna suhtumist ning stereotüüpe meeste ja naiste vahelise võrdõiguslikkuse suunas;
24. märgib, et abimeetmetes tuleb võtta arvesse selliste kriisi- või hädaolukordade ning riikide või olukordade erijooni, kus esineb tõsiseid puudujääke põhivabaduste vallas, kus inimeste turvalisus on enim ohus või kus inimõigusi kaitsvad organisatsioonid ja üksikisikud tegutsevad kõige raskemates tingimustes. rõhutab, et erilist tähelepanu tuleb pöörata olukordadele, kus naised võivad kokku puutuda füüsilise või psüühilise

vägivallaga;

25. rõhutab, kui oluline on edendada naiste inimõigusi ja soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist tsiviil-, poliitilises, sotsiaalses, majanduslikus ja kultuurivaldkonnas ja siseriiklikes õigusaktides;
26. rõhutab, kui oluline on tugevdada naiste rolli inimõiguste ja demokraatlike reformide edendamisel, konfliktide vältimisel ning poliitilise osaluse ja esindatuse tugevdamisel.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	3.9.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 21 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Edit Bauer, Andrea Češková, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Angelika Werthmann, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Izaskun Bilbao Barandica, Mariya Gabriel, Gesine Meissner, Antigoni Papadopoulou